

□ پیام

زمان: ۴ شهریور ۱۳۶۳ / ۲۸ ذی القعدة ۱۴۰۴

مکان: تهران، جماران

موضوع: فلسفه حج و رسالت حجاج در کنگره عظیم عبادی - سیاسی حج

مناسبت: در آستانه عید سعید قربان

مخاطب: مسلمین ایران و جهان؛ حجاج بیت الله الحرام

بسم الله الرحمن الرحيم

مبارک باد عید سعید بزرگ قربان بر مسلمانان جهان و بر ملت بزرگ مجاهد ایران که با انقلاب کبیر خود دست جهانخواران را از تجاوز به میهن اسلامی شان قطع کردند؛ و به خواست خداوند متعال و حمایت حضرت بقیة الله - ارواحنا لمقدمه الفداء - خود را از سلطه ستمگران شرق و غرب آزاد، و برای به ثمر رسیدن انقلاب بزرگ خویش با فداکاریهای فوق طاقت به نهضت و جانبازی خود ادامه می دهند، تا ان شاء الله مقصد اعلی، که اجرای احکام نورانی اسلام است، در کشور پیاده شود.

عید سعید و مبارک در حقیقت آن روزی است که با بیداری مسلمین و تعهد علمای اسلام تمام مسلمانان جهان از تحت سلطه ستمکاران و جهانخواران بیرون آیند. و این مقصد بزرگ زمانی میسر است که ابعاد مختلفه احکام اسلام را بتوانند به ملتهای زیر ستم ارائه دهند. و ملتها را با اسلام ناشناخته آشنا کنند، و فرصتها را برای این امر بزرگ سرنوشت ساز مغتنم شمرده و از دست ندهند. و چه فرصتی بالاتر و والاتر از کنگره عظیم حج که خداوند متعال برای مسلمانان فراهم آورده است. و مع الأسف ابعاد مختلف این

۱. در صحیفه نور (دوره ۲۲ جلدی)، ج ۱۹، ص ۴۱ ذیل تاریخ ۶۳/۶/۷ درج گردیده که به استناد تاریخ مندرج در دستخط امام خمینی، تاریخ ۴ شهریور ۶۳ صحیح است.

فریضه عظیم سرنوشت ساز به واسطه انحرافهای حکومتهای جور در کشورهای اسلامی و آخوندهای فرومایه درباری و کج فهمیهای بعضی از معممین و مقدس نماها در تمام کشورهای اسلامی در پرده ابهام باقی مانده است. کج فهمانی که حتی با تشکیل حکومت اسلامی مخالف، و آن را از حکومت طاغوت بدتر می دانند! کج فکرائی که فریضه بزرگ حج را محدود به یک ظاهر بی محتوا کرده، و ذکر گرفتاریهای مسلمانان و کشورهای اسلامی را بر خلاف شرع و تاسرحد کفر می شمارند. وابستگان به حکومتهای جابر انحرافی که فریاد مظلومانی را که از گوشه و کنار جهان در این مرکز فریاد جمع گردیده اند. زندقه و برخلاف اسلام وانمود می کنند. بازیگرانی که برای عقب نگه داشتن مسلمانان و باز کردن راه برای غارتگران و سلطه جویان، اسلام را در کنج مساجد و معابد محصور نموده اند و اهتمام به امر مسلمین را بر خلاف اسلام و وظایف مسلمانان و علمای اسلام معرفی می کنند. و مع الأسف دامنه تبلیغات گمراه کننده به قدری بوده و هست که دخالت در هر امر اجتماعی و سیاسی را در جامعه مسلمین برخلاف وظایف روحانیون و علمای دین می دانند؛ و دخالت در سیاست را گناهی نابخشودنی می خوانند؛ و فریضه نماز جمعه را به یک صورت خشک مقصور کرده و تجاوز از این حد را ضد اسلام می دانند. و باید گفت اسلام غریب و ناشناخته است، و ملت های اسلامی منزوی و نا آشنا به حقایق اسلامند.

اکنون بر علمای اسلام و نویسندگان و دانشمندان و هنرمندان و فیلسوفان و محققان و عارفان و روشنفکرانی که از این مسائل رنج می برند و به حال اسلام و مسلمین تأسف می خورند، در هر منطقه و دارای هر مذهب و مسلکی که هستند، لازم است برای جلوگیری از این خطر عظیم که اسلام و مسلمین گرفتار آن هستند دامن همت به کمر زنند، و با هر وسیله ممکن در مساجد و محافل و مجالس عمومی مسلمانان را هشدار دهند و از آنان غفلت زدایی نمایند، و آنان را برای یک نهضت عمومی اسلامی مهیا کنند. و باید بدانند که این امری است ممکن و شدنی، ولی محتاج به کوشش و فداکاری می باشد. ملت ایران - اعظم الله - راه عذر ها را مسدود نموده، و اثبات نمود که در مقابل قدرتهای بزرگ می توان ایستاد و حق انسانی خود را باز پس گرفت. و با اتکال به قدرت

لایزال حق تعالی، که وعده نصرت به شرط آنکه حق را یاری دهیم عنایت فرموده است، هراس به خود راه ندهند که «إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ»^۱ و برای تحقق اهداف اسلامی، که در مقدمه آن کوتاه کردن دست قدرتمندان منحرف و مخالف اسلام از کشورهای اسلامی و رفع موانع داخلی و خارجی می باشد، همت گمارند؛ و با احزاب و حکومتها و گروهها و اشخاصی که با نهضت‌های اسلامی، که بحمدالله تعالی در آستانه رشد و شکل‌گیری است، مخالفند مقابله نموده، و مبارزه با آنان را در سرتاسر جهان سرلوحه برنامه‌های خود قرار دهند؛ و مطمئن باشند که با وعده صریح خداوند تعالی، توفیق پیشرفت حاصل شود و مظلومان از دست ستمگران نجات یابند.

اکنون که در آستانه فریضه مبارکه حج هستیم، لازم است توجهی به ابعاد عرفانی و روحانی و اجتماعی و سیاسی و فرهنگی آن داشته باشیم. باشد که این امر راهگشایی برای قدمهای مؤثر دیگر باشد. در این موضوعات بسیاری از دوستان متعهد مطالبی گفته‌اند. اینجانب نیز اشاره‌ای گذرا تنها به بعض ابعاد آن می‌کنم؛ شاید تذکری از آن حاصل شود. از آنجا که در این مناسک عجیب، از اول «احرام» و «تلبیه» تا آخر مناسک، اشاراتی عرفانی و روحانی است که تفصیل آنها در این مقال میسر نیست، اکتفا به بعض اشارات تلبیه‌ها می‌کنم.

لیکهای مکرر از کسانی حقیقت دارد که ندای حق را به گوش جان شنیده و به دعوت الله تعالی به اسم جامع^۲ جواب می‌دهند. مسئله، مسئله حضور در محضر است و مشاهده جمال محبوب. گویی گوینده از خود در این محضر بیخود شده و جواب دعوت را تکرار می‌کند. و دنباله آن سلب شریک به معنای مطلق^۳ آن می‌نماید، که اهل الله می‌دانند، نه شریک در الوهیت فقط. گرچه سلب شریک در آن نیز شامل همه مراتب، تا

۱. بخشی از آیه ۷ سوره محمد ﷺ: «اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری خواهد کرد و پایداری خواهد بخشید».

۲. اسم جامع الهی، «الله» است که در تلبیه (لیک گفتن حاجیان) مکرر بر زبان جاری می‌شود.

۳. همان‌گونه که توحید بر سه قسم است: توحید ذاتی، توحید صفاتی و توحید افعالی. در قبال هر یک از آنها شرک قرار دارد یعنی: شرک ذاتی، شرک صفاتی و شرک افعالی. و منظور از شرک به معنای مطلق آن، هر سه قسم شرک است.

فناى عالم در نظر اهل معرفت است؛ و حاوى جميع فقرات «احتیاطی» و «استحبابی» است، مثل «الْحَمْدُ لَكَ وَ النِّعْمَةُ لَكَ» و «حمد» را اختصاص می دهد به ذات مقدس، همچنین نعمت را؛ و نفی شریک می کند. و این نزد اهل معرفت غایت توحید است. و به این معناست که هر حمدی و هر نعمتی که در جهان هستی تحقق یابد حمد خدا و نعمت خداست بدون شریک. و در هر موقف و مشعری و وقوف و حرکتی و سکون و عملی، این مطلب و مقصد اعلی جاری است. و خلاف آن، «شُرک» به معنای اعم است، که همه ما کوردلان به آن مبتلا هستیم. بگذارم و بگذرم.

و از همه ابعاد آن مهجورتر و مورد غفلت تر، بُعد سیاسی این مناسک عظیم است که دست خیانتکاران برای مهجوریت آن بیشتر در کار بوده و هست و خواهد بود. و مسلمانان امروز و در این عصر - که عصر جنگل است - بیشتر از هر زمان موظف به اظهار آن و رفع ابهام از آن هستند؛ زیرا بازیگران بین المللی با اغفال مسلمین و عقب نگه داشتن آنان از یک سو، و عمال سودجوی آنان از سوی دیگر، و غفلتزدگان نادان از طرفی، و آخوندهای دریاری یا کج فهم از سوی دیگر، و متنسکان جاهل^۱ از یک طرف، دانسته یا ندانسته پشت در پشت هم ایستاده و در محو این بُعد سرنوشت ساز و نجات دهنده مظلومان در فعالیت هستند؛ و لازم است متعهدان و بیداران و دلسوزان برای غربت اسلام و مهجوریت این بعد در احکام اسلام، بویژه حج که این بعد در آن ظاهرتر و مؤثرتر است، با قلم و بیان و گفتار و نوشتار به کوشش برخیزند؛ خصوصاً در ایام مراسم حج، که پس از این مراسم عظیم انسانها می توانند در شهر و دیار خود با توجه به این بُعد عظیم مسلمانان و مظلومان جهان را بیدار، و برای خروج مظلومان جهان از تحت فشارهای روز افزون ستمگران مدعی حمایت از صلح به حرکت وادارند. و پرواضح است که اگر در این کنگره عظیم جهانی، که همه اقشار ملت های مظلوم اسلامی از هر مذهب و ملت و دارای هر زبان و مسلک و هر رنگ و قشر، ولی با زی واحد و لباس مشابه، دور از هر آرایش و آرایش، اجتماع نموده اند مسائل اساسی اسلام و مسلمین و مظلومان جهان از هر فرقه

حل نشود و حکومت‌های مستکبر و زورگو سر جای‌شان ننشینند، از اجتماعات کوچک منطقه‌ای و محلی کاری برنخواهد آمد و راه حل فراگیری به دست نخواهیم آورد.

بیت الله الحرام، اول بیتی است که برای «ناس» بنا شده.^۱ بیت همگانی است. هیچ شخصیتی و هیچ رژیم و هیچ طایفه‌ای حق تقدم در آن را ندارد. اهل بادیه و صحرائشینان و خانه به دوشان با عاکفان کعبه و شهرنشینان و دولتمردان در آن یکسانند.^۲ این بیت معظم برای ناس بنا شده، و برای قیام ناس و نهضت همگانی، و برای منافع مردمی. و چه نفعی بالاتر و بالاتر از آنکه دست جباران جهان و ستمگران عالم از سلطه بر کشورهای مظلوم کوتاه شود، و مخازن عظیم کشورها برای مردم خود آن کشورها باشد. بیتی که برای قیام تأسیس شده است، آن هم قیام ناس و للناس، پس باید برای همین مقصد بزرگ در آن اجتماع نمود، و منافع ناس را در همین مواقف شریف تأمین نمود، و رمی شیاطین بزرگ و کوچک را در همین مواقف انجام داد. مجرد کلید داری بیت و سقایت^۳ حجاج و عمارت مسجد الحرام کافی نیست و مربوط به مقصد نیست. ساده بودن بیت و مسجد، همچون زمان ابراهیم و صدر اسلام و به هم پیوستن مسلمین در آن مکان بی‌آلایش و وافدین^۴ بی‌پیرایش هزاران مرتبه بالاتر است از تزئین کعبه و بناهای مرتفع عظیم و غافل شدن از مقصد اصلی که قیام ناس و شهود منافع ناس است. «أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ أَمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ».^۵ گویی آیه شریفه در عصر ما نازل شده و گویای حال ماست. در عصر حاضر سرگرمی به سقایت و معیشت حجاج و به عمارت و تزئین مسجد الحرام، و غفلت از ایمان به خدا و روز جزا و کناره‌گیری از جهاد فی سبیل الله

۱. اشاره به آیه ۹۶ سوره آل عمران.

۲. اشاره به آیه ۲۵ سوره حج.

۳. آب دهی و آب رسانی.

۴. فرستادگان.

۵. سوره توبه، آیه ۱۹: «أَيَا آبَ دَادَنَ بِه حَاجِيَانِ وَ عِمْرَانِ وَ أَبَادَانِي مَسْجِدَ الْحَرَامِ رَا قَرَارَ دَادِيدَ مَانَدَنَ أَن كَسِي كَه بِه خُدا وَ رُوز قِيَامَتِ اِيْمَانِ آوَرْدَه وَ دَر رَاهِ خُدا جِهَاد كَرْدَه اَسْت! يَكْسَانِ نِيَسْتَنَدَ نَزْدَ خُدا، وَ خُدا گِرُوَه سَتْمَكَارَانِ رَا هِدَايَتِ نَكُنَد.»

را ظلم، و کسانی که چنین کنند را ظالم محسوب داشته است. ایمان به خدای تعالی و روز جزا انسانها را به جهاد فی سبیل الله و قیام برای حق و عدل سوق می دهد. و خداوند قومی را که چنین نباشند هدایت نمی فرماید، که اینان ظالمانند.

خدای تعالی و رسول عظیم الشأن ﷺ در روز حج بزرگ ندا دادند و فریاد سر دادند که خدا و رسول بری هستند از مشرکان: «وَ أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَ رَسُولُهُ»^۱ در آن روز خط امریکا و آخوندهای درباری تأمین کننده منافع شیطان بزرگ نبودند که فتوا دهند - العیاذ بالله - خدا و رسول برخلاف مناسک حج دستور داده و عمل می کنند، و باید حج از این مسائل به دور باشد. روزی که ولی الله الأعظم: امام عصر - عجل الله تعالی فرجه الشریف - ظاهر شوند و در کعبه ندای عدالت سر دهند و برخلاف ظالمان و کافران فریاد کشند، همین آخوندها هستند که او را تکفیر کنند و از ستمگران پشتیبانی نمایند. خداوند ان شاء الله تعالی اسلام و مسلمین را از شر ستم پیشگان نگهداری فرماید.

اینک تذکراتی هر چند تکراری را به عرض برادران و خواهران می رسانم؛ امید است ان شاء الله تعالی به دیده عنایت توجه نمایند.

۱- مراتب معنوی حج، که سرمایه حیات جاودانه است و انسان را به افق توحید و تنزیه نزدیک می نماید، حاصل نخواهد شد مگر آنکه دستورات عبادی حج به طور صحیح و شایسته و مو به مو عمل شود، و حجاج محترم و روحانیون معظم کاروانها تمام هم خود را صرف در تعلیم و تعلم مناسک حج کنند. و بر مسئله دانان است که از همراهان خود مواظبت کنند، که خدای نخواسته تخلف از دستورات نشود. و بُعد سیاسی و اجتماعی آن حاصل نمی گردد، مگر آنکه بُعد معنوی و الهی آن جامعه عمل پوشد، و لبیکهای شما جواب دعوت حق تعالی باشد و خود را محرم برای وصول به آستانه محضر حق تعالی نمایید، و لبیک گویان برای حق نفی شریک به همه مراتب کنید و از «خود»، که منشأ بزرگ شرک است، به سوی او - جل و علا - هجرت نمایید. و امید است

۱. بخشی از آیه ۳ سوره توبه: «در روز حج بزرگ از جانب خدا و پیامبرش به مردم اعلام می شود که خدا و پیامبرش از مشرکان بیزارند».

برای جویندگان، آن موتی که دنبال هجرت است حاصل آید؛ و اجرای را که «علی الله» است دریافت نمایند. و اگر جهات معنوی به فراموشی سپرده شود، گمان نکنید که بتوان از چنگال شیطان نفس رهایی یابد. و تا در بند خویشتن خویش و هواهای نفسانی خود باشید، نمی توانید جهاد فی سبیل الله و دفاع از حریم الله نمایید. شما عزیزان قدری به خود آید و سلحشوران جمهوری اسلامی را که پیروزیهای خداپسندانه‌ای برای اسلام و کشور اسلامی کسب کرده‌اند، و اکنون جمعی از شهدای زنده آنان با شما در مناسک حج شریک هستند، بنگرید؛ و از تحول عظیمی که موجب اینهمه فداکاری در آنان شده است عبرت بگیرید. و مسلمانان بدانند تا یک درجه از این تحولات در آنان حاصل نشود، شیطان نفس اماره و شیاطین خارج نخواهند گذاشت که به فکر امت اسلامی و مظلومان جهان باشند. از خداوند تعالی توفیق همگان را خواهانم.

۲- شما از کشور پیروزمندی که سالها تحت فشار ستمشاهی دست و پا زده و با عنایت خداوند تعالی و دعای خیر بقیة الله - ارواحنا فداء - قید و بندها را با تحمل مصیبات جانکاه گسیخته و هزاران شهید و جانباز در راه مقصد تقدیم اسلام نموده است عازم حج شده‌اید. شما حامل پیام ملتی هستید که با انقلاب خود کشوری را که می‌رفت با شرقزدگی و از آن بیشتر غریبزدگی در الحاد و فساد و فحشا غرق شود نجات داده، و حکومت اسلامی را به جای حکومت طاغوتی جایگزین نموده‌اند. همان مردمی که تصمیم دارند با صدور پیام انقلاب اسلامی‌شان نه تنها کشورهای اسلامی، که مستضعفان جهان را به اسلام عزیز و حکومت عدل اسلامی آشنا سازند. شما نمایندگان مردمی هستید که انقلاب اسلامی‌شان، با عمر کوتاه خود و گرفتاریهای طاقت فرسای حاصل از رویارویی با دو ابر قدرت و مقابله دو بلوک شرق و غرب با آن و خرابکاریهای تروریستهای وابسته به دو جناح ستمگر، تنها و تنها به برکت اسلام و نورانیت آن و مقاومت مردم توانسته است کشورهای اسلامی را در شرق و غرب ارض و مظلومان جهان را در سراسر گیتی تکان داده و به اسلام جلب نماید؛ و توانسته است ندای اسلام را هر چند ضعیف به گوش جهانیان رسانده و نظر آنان را به خود جلب کند. شما حجاج محترم بیت الله الحرام حامل پیام این ملت و نمایندگان این کشور هستید. در این صورت موقعیت شما بسیار حساس و

وظیفه شما سنگین است. یا ان شاء الله، چنانچه انتظار می‌رود، با رفتار شایسته و اخلاق اسلامی و انقلابی خود نظر همگان را جلب کرده و چهره انقلاب اسلامی را آن‌گونه که هست به نمایش ملتهای جهان می‌گذارید و توجه آنان را با برخورد های برادرانه و محبت آمیز به انقلاب بزرگ ایران جلب می‌نمایید و عملاً تبلیغات فاسد مغرضانه بوقهای تبلیغاتی را خنثی می‌نمایید، که در این صورت حج شما مقبول و اجر شما مضاعف خواهد بود. و یا خدای نخواستہ بعضی از بیخبران برخلاف آنچه ذکر شد عمل می‌نمایند - که امید است ننمایند - که در این صورت در محضر خدا و خانه او و قبله مسلمانان مرتکب گناهی عظیم شده و از صف حجاج بیت الله الحرام و زائران قبر رسول خدا ﷺ و ائمه معصومین در بقیع خارج می‌شوند، و با کوله‌باری از گناه به منازل خود بر می‌گردند.

۳- بسیار محتمل است که عده‌ای از منحرفان و دشمنان انقلاب و اسلام برای بدنام کردن حجاج محترم و مشوّه نمودن چهره انقلاب، بلکه اسلام، در این سفر شرکت کنند و به صفوف حجاج محترم به پیوندند و دست به کارهای ناشایسته و مخالف دستورات اسلام زنند، و گاه باعث شوند که بعض متدینین هم گول خورده و از آنها، به توهم آنکه تکلیف انقلابی است، تبعیت کنند و به دست مخالفان انقلاب، که با دقت در صدد یافتن نقاط ضعف و خرده گیری از حجاج ایرانی می‌باشند، بهانه دهند؛ مخالفانی که همراه کاروانان و راهپیمایان و اجتماعات در مواقف شریفه می‌باشند مطالب را صد چندان کرده و به رسانه‌های گروهی مخالف مخابره نموده، و موجب تضعیف انقلاب می‌شوند. در این صورت، بر تمام حجاج محترم، خصوصاً رؤسای کاروانها و روحانیون محترم و اشخاص هوشیار، لازم است تا با دقت بسیار مواظب حرکات و سکنات و رفتار حجاج باشند؛ و به مجرد رؤیت یک امر انحرافی طرف را نهی کنند. و اگر دیدند اصرار دارد و در صدد فساد است، به نحوی که به ملایمت و موعظه حسنه نزدیکتر است از آن جلوگیری نمایند؛ و به دیگران هشدار دهند که او را از صفوف خود خارج کنند. و متوجه باشند که گاهی مفسدان می‌خواهند جار و جنجال و تشنج ایجاد کنند. باید از این‌گونه امور احتراز نمایند.

۴- مسلمانان حاضر در مواقف کریمه، از هر ملت و مذهب که هستند، باید به خوبی بدانند که دشمن اصلی اسلام و قرآن کریم و پیامبر عظیم الشأن ﷺ ابر قدرتها، خصوصاً امریکا و ولیده فاسدش اسرائیل است که چشم طمع به کشورهای اسلامی دوخته و برای چپاول مخازن عظیم زیرزمینی و روی زمینی این کشورها از هیچ جنایت و توطئه‌ای دست بردار نیستند. و رمز موفقیت آنان در این توطئه شیطانی تفرقه انداختن بین مسلمانان، به هر شکل که بتوانند، می‌باشد. در مراسم حج ممکن است اشخاصی، از قبیل ملأهای وابسته به خود، را وادار کنند که اختلاف بین شیعه و سنی ایجاد کنند؛ و آنقدر به این پدیده شیطانی دامن زنند که بعضی ساده‌دلان باور کنند و موجب تفرقه و فساد شوند. برادران و خواهران هر دو فرقه باید هوشیار باشند. و بدانند که این کوردلان جیره خوار با اسم اسلام و قرآن مجید و سنت پیامبر می‌خواهند اسلام و قرآن و سنت را از بین مسلمین برچینند؛ یا لااقل به انحراف کشانند. برادران و خواهران باید بدانند که امریکا و اسرائیل با اساس اسلام دشمنند؛ چرا که اسلام و کتاب و سنت را خار راه خود و مانع از چپاولگری‌شان می‌دانند؛ چرا که ایران با پیروی از همین کتاب و سنت بود که در مقابل آنان پیاخاست و انقلاب نمود و پیروز شد. امروز توطئه بر ضد ایران و حکومت آن و حزب الله در حقیقت توطئه برای محو اسلام و کتاب و سنت است. و ایران بهانه‌ای بیش نیست. اینان با ایران زمان شاه که حکومتش جان‌نثار آنان بود و ایران را در همه چیز وابسته به آنان کرده و نقشه اسلام‌زدایی را دنبال می‌کرد بسیار موافق بودند. و با ایران امروز که دستشان را از منابع و مخازن کشورمان قطع کرده و مستشاران و وابستگان به آنان را از کشور رانده است مخالفتند. از طرف دیگر، دشمن حقیقی آنها هم اسلام است. مگر آنکه اسلامی ساخته و پرداخته بعضی حکومتها و آخوندهای بدتر از آنان باشد که با آن موافقتند. و آن اسلام نیز حامی آنان و مدافع منافع آنان است. و از آن دیدگاه است که فریاد مظلومانه حجاج ایرانی را در مرکز وحی و مهبط «أَذَانٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ» در گلو خفه می‌کنند و به کفر آنان فتوا می‌دهند. پس، در این مقطع زمانی تکلیف الهی حجاج است که اگر مطلبی از گویندگان شنیدند که بوی ایجاد اختلاف بین صفوف مسلمانان را می‌دهد، انکار کنند؛ و

برائت از کفار و سردمداران آنان را از وظایف خود در مواقع کریمه بدانند؛ تا حج آنها حج ابراهیمی ابوالانبیا صلوات الله علیه - باشد و حج محمدی ﷺ. «وَالَا مَا أَكْثَرَ الضَّحِيجَ وَ أَقَلَّ الْحَجِيجَ»^۱ درباره آنها صادق است.

۵- به حجاج محترم ایرانی، که حامل پیام اسلام و قرآن کریمند و حامل پیام انقلاب اسلامی می باشند، سفارش کرده و می کنم که در آن مواقع شریفه - چه در مکه معظمه و چه در مدینه منوره - مدارا با مسلمین و مسالمت را حتی با مأمورین آنجا از دست ندهید؛ و در آن مراکز، که محل امن است، به مقابله برنخیزید و با همه با اخلاق انسانی - اسلامی برخورد کنید؛ و با نصیحت برادرانه و موعظه حسنه، همه مسلمانان را از اعمال خشونت بازدارید، و به دستور خداوند تعالی با جاهلان مدارا نمایید؛ و با دقت متوجه حرکات و سکنات خود و دوستانتان باشید. و اگر مخالفان شما بر خلاف دستورات قرآن کریم با شما رفتار کردند، مقابله به مثل نکنید، تا در پیشگاه خداوند تعالی آبرومند و مطیع باشید. و باید بدانید که انسان در اجتماعات بزرگ، نظیر راهپیمایها، تحت تأثیر واقع می شود و چه بسا که از خود بیخود شود و از یک شعار و فریاد بی توجه تبعیت کند؛ و چه بسیار که در اجتماعات حج و راهپیمایها، که باید با آرامش و مسالمت انجام گیرد، یک و یا چند نفر منحرف جنجال انگیز شعاری دهند که با موازین اسلامی وفق ندهد، ولی با ظاهر شورانگیزشان در نفوس اثر گذارند و انحراف را تحمیل نمایند. لازم است حجاج محترم ایرانی با دقت با این مسائل توجه داشته باشند. و کسانی که کارگردانان راهپیمایهای مسالمت آمیز هستند، تمام شعارها را با دقت تنظیم کنند. و قبل از شروع راهپیمایی، عده ای که متوجه جهات مختلف هستند و از مسائل سیاسی و اجتماعی آگاهی دارند، با مشورت از نماینده اینجانب، جناب حجت الاسلام آقای موسوی خوئینی ها، شعارهایی را تهیه نموده و مردم را توجیه نمایند؛ و اعلام شود که همه موظف به تبعیت از شعارهای تنظیم شده هستند، و به دیگر شعارها جواب ندهند. و باید نظم و آرامش را حفظ نمایند.

۱. «چه بسیارند ناله و فریاد کنندگان، و چه اندکند حج گزاران».

۶- ملت و دولت ایران، در حالی که از بسیاری از دولتهای منطقه مخالفتهای بیجا دیده است، هرگز نمی‌خواهد از اخوت اسلامی چشم‌پوشی نموده و به اعمال قدرت دست زند. حکومت‌های منطقه در عوض آنکه همه دست در دست هم منطقه را از دست قدرتهای بزرگ، که به آنها به چشم وابسته می‌نگرند، نجات دهند، و نیز به جای آنکه در مقابل کسانی که ثروتهای سرشار آنان، خصوصاً نفت، را به رایگان می‌برند بایستند، و به جای آنکه منطقه را از لوٹ وجود اسرائیل پاک کنند، همه کوشش خود را در معارضه با دولت و ملت ایران خلاصه کرده‌اند! اینان با دشمن و متجاوز به ایران، که اگر فرصت پیدا کند به همه منطقه تجاوز می‌نماید، همدست شده و بر ضد ایران، که جرمی جز پیاده کردن احکام اسلام ندارد، همکاریهای همه جانبه می‌کنند. اینان باید بدانند که دولت ایران با قدرت عظیمی که از عنایات خداوند تعالی و پشتیبانی ملت چهل و چند میلیونی سرچشمه می‌گیرد قدرت مقابله به مثل را دارد. و این به وضوح ثابت شده است که امریکا و دیگر قدرتمندان در موارد گرفتاری دولتهای وابسته، تنها به اظهار پشتیبانی لفظی و احياناً به فروش سلاح‌های ابتدایی با قیمتهای بالا اکتفا نموده، و هرگز مشکلی از آنان را نمی‌گشایند. نمی‌توانند بگشایند، چرا که تصادم قدرتها در جهان بیش از این اجازه دخالت آشکارای آنان را نمی‌دهد. با تمام این اوصاف، ما همیشه دست برادری خود را برای از بین بردن نفوذ ابرقدرتها به سوی کشورهای اسلامی دراز کرده‌ایم. شما حکومت‌های منطقه دیدید که صدام را امریکا و هم قطاران آن به چه بلیه‌ای دچار کردند. در حالی که ایران در انقلاب و آشفتگی به سر می‌برد، او را به نوید «سرداری قادسیه»^۱ وادار کردند تا از زمین و دریا و هوا به کشور ما هجوم آورد. و خیانت بعضی از دست اندرکاران آن وقت نیز فرصتی بیشتر به او داد. مع ذلک، با همه آشوبها و گرفتاریهایی که نیروهای سلحشور دریایی، هوایی و زمینی با آن دست به گریبان بودند، در کنار سپاه و بسیج و نیروهای مردمی، دشمن را که مناطق وسیعی از کشور را غافلگیرانه مورد تجاوز

۱. صدام حسین خود را در جنگ تحمیلی علیه ایران، سردار قادسیه خواند. «قادسیه» نام مکانی است در نزدیکی شهر نهاوند که معروفترین نبرد میان اسلام با لشکریان یزدگرد سوم، پادشاه ساسانی در آنجا رخ داد و به همان نام مشهور شد که سرانجام نبرد به پیروزی اعراب تمام شد.

قرار داده بود در همان محلها میخکوب نمودند؛ و پس از مدتی نه چندان زیاد با همه پشتیبانیایی که از اطراف به او می شد آنها را از کشور خود راندند. و وضعیت امروز این دشمن خدا را نیز می بینید و می دانید که دیگر دولتهای منطقه در مقایسه با صدام چندان مهم نیستند. صدام امروز در این لجنزار مخوف برای یافتن راه نجات دست و پا می زند، و فریادش به جایی نمی رسد. ایران اگر او را یک انسان متعادل می دانست، امید نجاتی برای او بود. ولی با روحیه جنون آمیزی که از او آشکار است، ملت ما اجازه نمی دهد که جنایات نابخشوندنی او را نادیده بگیرند و او را برای ادامه خیانت به حال خود گذارند. پس، او را در حال اضطراب جانکاه و موت و حیات تا موقع مقتضی نگاه می دارند.

و اینجانب به شما دولتهای منطقه هشدار می دهم که با مشورت با عقلا و تفکر در آینده خود، بدون توجه به وعده های امریکا و دوستانش، که می خواهند شما را گرفتار کنند و با تخیلات نابجا همچون صدام عقلی شما را به دام می اندازند تا خود را در منطقه هر چه بیشتر حاضر کنند و سرنوشت منطقه را به دست گیرند، خود را از این مهلکه کنار گیرید. و مطمئن باشید که دولتی چون دولت ایران، که متعهد به اسلام است و از فرامین الهی تخطی نمی کند، اگر دست برادری او را فشار دهید هرگز ضرر نمی بینید. و چه بهتر که دولتهای منطقه تمام نیروی خود را برای محو اسرائیل از جغرافیا تجهیز کنند.

اسرائیل، مفسدی که فلسطینیان مظلوم را بدین روز انداخته و به لبنان قهرمان آنهمه ظلم کرده و به کشورهای منطقه تعدی و تجاوز نموده است. چه چیز بهتر از اینکه دولتهای منطقه دست در دست هم نهند و منطقه را از شرّ اسرائیل و امریکای طرفدارش نجات دهند. و من کراراً تذکر داده ام که اسرائیل از نیل تا فرات را از خود می داند، و شما را غاصب سرزمینهای خویش می شمرد، گرچه اکنون جرأت اظهار صریح آن را ندارد. چنانچه صدام، برادر اسرائیل، نیز برای سلطه بر منطقه تلاش می کند. و بر فرض باطل با به قدرت رسیدن، آرامش را از همه سلب می نماید.

اینجانب نصیحت برادرانه به شما نمودم؛ اکنون خود دانید. و به دولتهای نظیر حکومت مصر هشدار می دهم که مبادا گول توطئه امریکا را بخورد، و به بهانه مین گذاری در دریای سرخ و کانال سوئز، که سر و صدای آن را به قدری بلند کرده اند که انسان

مطمئن می‌شود که چیزی جز توطئه ابر قدرت‌ها نیست، دست به اعمال ماجراجویانه‌ای بزند. و همان طور که همه می‌دانند، تاکنون اصل قضیه در پرده ابهام است. از طرف دیگر، آسیب دیدن چند کشتی و جنجال دولتهای استعمارگری چون امریکا و انگلستان و فرایس خود نشان، دهنده نقشه حضور بیشتر آنان در آن منطقه است. که هر چه این هیاهوها دامنه‌دارتر می‌شود، انسان به پوچ بودن دعوی مطمئنتر می‌گردد. و در هر صورت، اگر مصر با دولت و ملتی مثل ایران که برای بستن دست ستمکاران انقلاب نموده است بخواهد مقابله کند، باید بداند که ملتهای مسلمان و انقلابی جهان او را محکوم نموده و ساکت نخواهند نشست. صلاح حال امثال مصر آن است سرنوشت خود را به دست امریکا و دوستانش ندهد و خود را بی‌جهت وارد معرکه نکند.

و از خداوند تعالی پیروزی اسلام و خذلان کفر، و بیداری مسلمانان و تعهدشان را در پیشبرد مقاصد اسلامی خواستارم. والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

۴ شهریور ۶۳ / ۲۸ ذی القعدة ۱۴۰۴

روح الله الموسوی الخمينی